

Liefde

Name: **Emma K**

Gender: **Female**

Country of residence: **Netherlands**

My experiences have shown me that my Jewish identity is a strength, not a weakness. Love is nothing without respect and understanding for the other. My Jewish identity will never again be negotiable. That, I know for sure.

Toen ik de vraag kreeg om dit verhaal te schrijven werd ik enorm enthousiast. Dit was een kans om een deel van mijn leven te delen dat vaak onduidelijk blijft voor de buitenwereld. Maar hoe begon ik? Waar legde ik de nadruk op? Alles leek te breed, te complex, en tegelijkertijd voelde het alsof niets helemaal de kern raakte. Na lang nadenken kwam ik uit bij een thema dat telkens weer terugkeert en de kracht van mijn identiteit test: liefde.

De zoektocht

Als ik denk aan liefde, denk ik aan geluk. Liefde kan romantisch zijn, maar de eerste vorm van liefde die je als mens ervaart komt vanuit je ouders. Iemands familie legt de kernwaarde van de betekenis van liefde voor een persoon. Het leert je wat liefde is, hoe liefde geluk kan brengen en bieden. Later ga je als mens zelf op zoek naar jouw eigen geluk, idealiter naar een romantische relatie. Naar het geluk van het delen van je leven met iemand die je accepteert zoals je bent. Het is een zoektocht naar iemand die je liefhebt in je totaliteit, inclusief achtergrond, waarden, normen en overtuigingen. Voor mij is dat niet alleen een wens, maar ook een noodzaak. Hoewel dit voor velen een spannende en bijna vanzelfsprekende zoektocht lijkt, heeft mijn Joodse identiteit deze zoektocht complexer gemaakt. Mijn ervaringen hebben me geleerd dat liefde voor mij niet los kan staan van wederzijds begrip en respect voor mijn Joodse achtergrond.

Vanuit huis heb ik nooit meegekregen dat ik per se met een Joodse jongen moest daten. Mijn ouders zijn volledig Israëliësch, maar verre van religieus. Vooral mijn moeder, getekend door pijnlijke ervaringen in het Israëliëse leger, wilde een nieuwe start maken in Nederland, ver weg van de gemeenschap en de herinneringen aan haar verleden. Ze droeg diepe trauma's met zich mee uit haar tijd in het leger en wilde mij beschermen tegen die pijn. Ze wilde een schone lei, een nieuw begin, ver weg van wat haar had beschadigd. Wat ze echter niet wist, was hoe gesloten de Nederlandse cultuur kan zijn jegens iemand met een andere achtergrond.

Dit leidde ertoe dat ik in een omgeving opgroeide waarin weinig aandacht was voor mijn Joodse achtergrond. Ik had nooit het gevoel dat mijn Joodse identiteit iets speciaals was, iets moois was.

Mijn vader probeerde daar een verandering in te maken, mede daardoor zijn mijn ouders uit elkaar gegaan. Mijn vader wilde wel dat wij onze identiteit volledig leerde kennen, echter liet mijn moeder dit zelden toe. Het Jodendom als geloof speelde in mijn jeugd dus geen prominente rol; mijn moeder was bewust afstandelijk tegenover alles wat met het geloof te maken had. Ze moedigde mij zelfs aan om met een Nederlandse jongen te daten. In haar ogen waren Nederlanders zachtaardiger en minder getraumatiseerd dan Israëliërs. Dit botste vaak met het beeld wat mijn vader had, mijn vader was van mening dat het goed is om de keuze over te laten aan zijn kinderen, niet om die te forceren. Hierdoor ervaarde ik als kind vaak ruzies tussen mijn ouders, mijn eerste echte beeld van een romantische relatie, was absoluut geen gezonde relatie. Ik wist dus niet zo goed wat het inhield om op een gezonde manier van iemand te kunnen houden.

Opgroeien tussen twee werelden

Als kind voelde ik me daardoor vaak anders, een buitenstaander geforceerd in de Nederlandse samenleving. Want ondanks het feit dat mijn moeder ons gezin uit Amsterdam liet verhuizen, wij zijn aan het eind van de dag een Joods-Israelisch gezin. Om als enige buitenlanders in een klein Nederlands dorpje op te groeien maakte mij alles behalve gelukkig. Ik werd veel gepest en heb mij vrijwel mijn hele jeugd alleen gevoeld, behalve als we in Israël waren. We vlogen ongeveer 3x per jaar om familie te bezoeken. Dit waren de enige momenten in mijn jeugd waar ik mij volledig op mijn gemak voelde. Ik was daar niet anders, ik hoorde er eindelijk bij, had vriendjes en vriendinnetjes. Deze manier van opgroeien, dit grote contrast tussen Israël en Nederland, maar ook het contrast tussen mijn ouders en hun manieren van opvoeden, heeft mij heel erg gevormd tot de vrouw die ik vandaag ben. Er was maar 1 plek in Nederland waar ik mij fijn voelde, Amsterdam.

Amsterdam

Amsterdam is mijn geboortestad, daar voelde ik mij altijd geaccepteerd en voelde ik mij niet steeds als dat rare eendje in de vijver. Toen we nog in Amsterdam woonden was alles rustiger, stabiel. Toen wij verhuisden voelde niet alleen ik mij ongelukkig, maar mijn vader ook. Ik merkte dat de verhuizing eigenlijk niemand goed deed behalve mijn moeder. De relatie tussen mijn ouders is zoals ik net al benoemde, mede stuk gelopen wegens het feit dat mijn vader absoluut niet uit de stad wilde verhuizen. Dit leidde ertoe dat mijn vader en ik steeds vaker naar elkaar en naar de stad toe trokken. Wij maakten onze eigen tradities en hij probeerde mij altijd dingen te leren over het Jodendom. Dit gebeurde altijd als wij in Amsterdam waren, in het dorpje werd daar geen ruimte voor geboden. Regelmatig verbleven we in appartementen en hotels in de stad voor een weekendje, zo voelde het voor mij en mijn vader even als vroeger.

Elke Shabbat gingen we naar de markt en bezochten we musea, gingen we hapjes eten bij onze lievelingstentjes. Dit begon toen ik jong was, tot op de dag van vandaag hou ik deze tradities met hem aan. Wij hebben onze vaste plekken gevonden in de stad en Amsterdam voelde voor mij altijd als thuis. Mijn vader en ik proberen elke zaterdag af te spreken en elkaar te zien, dit is misschien wel mijn lievelingsmoment van de week.

Toen ik op mijn zestiende terugkeerde naar mijn geboortestad, vond ik eindelijk wat meer rust in mezelf. Ik durfde connecties met mensen aan te gaan, durfde eindelijk weer mezelf te zijn. Hier ontmoette ik mijn eerste vriendje, een Nederlandse jongen. Ik val, ondanks mijn afkeur tegen de oer-Hollandse cultuur, op blonde jongens en maak vaak de grap dat ik een Nederlands uiterlijk met een Israëlisch innerlijk zoek: een blonde jongen met temperament. Die combinatie leek hij te hebben. Toch ontdekte ik al snel dat zijn temperament een duistere kant had. Onze relatie werd al snel ongezond, zowel fysiek als mentaal. Het was een agressieve jongen met een donker verleden. Een gebroken ventje, met weinig interesse voor iemand anders behalve zichzelf.

Iedereen weet dat liefde kan verblinden, en dat deed het bij mij zeker. Bijna twee jaar lang ben ik in deze relatie gebleven, ondanks alle pijn wist hij telkens weer hoe hij mij weer tot zich kon winden. Ondanks alle pijn bleef ik van hem houden. Hij was enorm manipulatief en wist exact hoe hij de controle over mij moest behouden. Hoewel ik wist dat de relatie mij enkel schade toebracht, kon ik niet weggaan, durfde ik niet weg te gaan. Ik was heel jong en wist niet wat ik moest doen, mijn ouders zaten op dat moment in een hele moeilijke scheiding en ik had het gevoel dat hij de enige persoon was die mij op dat moment liefde gaf, terwijl het enige wat hij op dat moment deed was mij kapotmaken. Beetje bij beetje maakte hij mij stuk, blauwe plekken werden verstoet met make-up en mentaal was ik op een donkere plek. Ik wist dat ik weg moest, maar hoe? Ik woonde net op mezelf in Amsterdam, los van een paar vrienden had ik voor mijn gevoel niemand in Nederland. Niet wetende dat er een enorme Joodse gemeenschap was die mij met open armen kon ontvangen.

Pijn

Het moment dat ik weg ben gegaan uit deze relatie kwam pas tijdens een ruzie over Israël. Het was oktober 2023, de oorlog in Israël was uitgebroken, en hoewel we op dat moment “officieel” uit elkaar waren, was hij niet uit mijn leven. Dit patroon van uit elkaar gaan en weer bij elkaar komen was al bijna 1,5 jaar aan de orde. Keer op keer probeerde ik het af te kappen, maar elke keer kwam hij weer terug mijn leven in. Loze beloftes werden gemaakt en ik wilde het zo graag geloven, hopen dat hij daadwerkelijk was veranderd. Ik wist ergens wel dat hij nooit ging veranderen, dat deze toxische cirkel niet ging stoppen tenzij ik geen duidelijke veranderingen ging maken. Hoe graag ik het ook wilde, ik had de kracht er simpelweg niet voor. Bij die avond van oktober was anders.

Ik had inmiddels een nieuwe vriendengroep die ik zomer 2023 had leren kennen op Taglit, een organisatie die reizen naar Israel bewerkstelligt voor Joodse jongeren over de hele wereld. Deze reis heeft mijn leven op een enorme manier beïnvloed. Taglit gaf me een gevoel van trots en verbondenheid dat ik nooit eerder had gevoeld. Ik ontmoette mensen die mij begrepen zonder dat ik het hoefde uit te leggen, mensen die mij lieten zien dat Joods zijn iets prachtigs is. Het voelde alsof ik een deel van mezelf herontdekte dat ik al die jaren was kwijtgeraakt. Het gaf mij rust, verbondenheid en prachtige vriendschappen, maar misschien wel het belangrijkste: Taglit gaf me kracht. Die reis liet me inzien hoe sterk ik eigenlijk was en hoe belangrijk mijn eigen waarden en identiteit voor me zijn. Ik hoefde mezelf niet langer te verantwoorden, en dat gaf me het vertrouwen om te begrijpen dat ik beter verdiende. Het was alsof ik eindelijk de tools kreeg om los te breken van alles wat me tegenhield, inclusief hem.

Op deze avond, ongeveer 3 weken na 7 oktober, begon hij kwetsende dingen te zeggen over Israël. Dat was de druppel. Er brak oprecht iets in mij. Hoe kon ik ooit houden van iemand die zo respectloos sprak over iets wat zo'n belangrijk deel van mij is? Hoe kon ik iemand in mijn leven laten die mijn identiteit niet accepteerde? Maar dit keer voelde ik ook iets anders: de kracht om hem eindelijk los te laten.

Taglit had me laten zien dat ik niet alleen was en dat ik trots mocht zijn op wie ik ben. Die trots gaf me de moed om eindelijk voor mezelf op te komen. Ik kapte hem midden in zijn verhaal af en vertelde hem dat het geen zin had. Hij was lucht aan het verspillen met deze woorden wegens het feit dat ik hem toch nooit meer zou terugnemen. Voor mij was het nu echt afgelopen, ik weet nog dat ik hem die avond aankeek en echt voelde dat het nu klaar was. Sinds die avond hebben wij elkaar nooit meer gesproken. Hij voelde het dus ook.

Liefde, identiteit en de toekomst

Deze relatie leerde me een waardevolle les: mijn Joodse identiteit is niet iets wat ik kan of ooit zou willen onderdrukken. Het is een essentieel onderdeel van wie ik ben, en dat moet ook in een relatie worden gerespecteerd. Daarbij ontstond het idee dat een niet-Joodse partner misschien niet in staat was om mijn volledige identiteit te begrijpen, deze gedachte bleef constant in mijn achterhoofd spoken. Dat bracht me in een paradoxale situatie: ik wilde openstaan voor liefde, maar ik was bang om opnieuw gekwetst te worden. De Joodse gemeenschap in Amsterdam is heel klein, als ik daar geen liefde kan vinden, betekend dat dan dat ik maar naar Israël zou moeten? Allerlei vragen spookten door mijn hoofd. Ik begon dit proces langzamerhand te verwerken.

De zomer van 2024 bracht een nieuwe relatie. Het was een onrustige tijd in Amsterdam, met toenemende spanningen en gewelddadige demonstraties jegens de Joodse gemeenschap. De jongen met wie ik toen begon te daten, was weer niet Joods. Na mijn eerste relatie had ik aan mezelf gezworen om nooit meer een serieuze relatie te beginnen met iemand die niet Joods was. De pijn en het onbegrip waren te groot geweest. Maar hij leek anders. Hij toonde oprechte interesse in mijn achtergrond, wilde alles leren over het Jodendom en Israël, en leek te begrijpen hoe belangrijk deze aspecten van mijn leven voor mij waren. Dat gaf me hoop.

Waar mijn eerste relatie werd gekenmerkt door onbegrip en agressie, was deze jongen rustig, begripvol en respectvol. Hij leek te begrijpen hoe belangrijk mijn Joodse identiteit voor mij was, en zijn interesse gaf me hoop. Terugkijkend realiseer ik me dat deze relatie gedoemd was te mislukken. Hoewel hij interesse toonde, kwamen onze verschillen steeds duidelijker naar voren.

Ik miste constant iets in onze relatie. Hij kwam uit een eenvoudig, nuchter Nederlands gezin die ver verwijderd was van de intense, complexe en vaak emotionele realiteit waarin ik ben opgegroeid, en hoewel zijn interesse in mijn achtergrond oprecht leek, voelde ik nooit echte verbondenheid. Ik miste het vuur, de passie, en het begrip dat verder ging dan enkel een oppervlakkige interesse. Nooit had ik het gevoel dat wij elkaar zouden begrijpen, dat hij in mijn familie zou passen. Ook was zijn familie niet eentje waarbij ik mij thuis voelde, toen ik zijn moeder ontmoette, werd het opeens visueel hoe significant onze verschillen in achtergrond waren. Onze moeders waren tegenpolen. Mijn moeder is een Israëli met Koerdische, Russische en Irakese roots. Zijn moeder maakte stampot als avondeten.

Dit gaat nooit werken, dacht ik toen. Toch probeerde ik het een kans te geven, ik dacht bij mezelf; ik heb een relatie met hem, niet met zijn familie.

Onze verschillen werden pijnlijk duidelijk toen hij na enkele maanden een opmerking maakte over de situatie in Gaza, ineens zei dat hij tijdens een discussie dat hij “niet zeker wist of er genocide plaatsvond.” Zijn woorden, hoe voorzichtig ook gebracht, raakten een pijnlijke snaar.

Hoewel hij geen expliciete kritiek uitte op Israël, voelde ik toen een enorme afstand, een gebrek aan empathie voor de complexiteit van mijn identiteit. Ik realiseerde mij dat hij nooit ging begrijpen wat het betekent om Joods te zijn in een wereld die daar vaak kritisch of onwetend tegenover staat. Ik voelde me opnieuw geconfronteerd met de vraag: hoe kan iemand die deze fundamentele aspecten van mijn identiteit niet begrijpt, een deel van mijn leven zijn? Hij was een van de mensen die het niet begrijpt, hij ging het nooit begrijpen. Daar waren onze levens simpelweg te verschillend voor.

Niet lang daarna gingen we uit elkaar.

Deze relaties hebben mij veel geleerd over mezelf en over wat ik nodig heb in een partner. Het is mij duidelijk ook geworden dat mijn Joodse achtergrond een enorm onderdeel is van wie ik ben. Mijn Joodse identiteit is geen losstaand element; het is verweven met elk aspect van mijn leven. Ik wil een traditionele Joodse bruiloft, mijn kinderen naar een Joodse school sturen en uiteindelijk misschien zelfs in Israël wonen. Hoe kan ik al deze dromen delen met iemand die dat niet begrijpt of daar geen deel van wil uitmaken?

Dat betekent niet dat ik verwacht dat mijn partner altijd alles begrijpt of overal mee instemt, maar er moet wel een sterke basis van respect, kennis en acceptatie zijn. Daten als Jood in de diaspora brengt unieke uitdagingen met zich mee. Het is niet alleen een kwestie van liefde vinden, maar ook van identiteit, acceptatie en wederzijds begrip vinden. Het stelt diepe vragen over wie ik ben en wat ik van een partner nodig heb, wat ik van een partner kan en mag verwachten. Daten is niet alleen een ander leren kennen, het is jezelf leren kennen.

Door elke relatie die heb gehad ben ik dichterbij mezelf gekomen. Ik heb geleerd hoe ik lief kan hebben, hoe ik mezelf en een ander kan omarmen. Maar ook hoe ik geliefd wil worden.

Mijn ervaringen hebben me laten zien dat mijn Joodse identiteit een kracht is, geen zwakte zoals mijn moeder dat ziet. Liefde is niets zonder respect en begrip voor de ander. Mijn Joodse identiteit is iets wat nooit meer onderhandelbaar zal zijn, dat weet ik zeker.